

Aan de leden van het Overleg Douane-Bedrijfsleven

Naam dienstonderdeel

Douane Landelijk Kantoor

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam
Postbus 3079
6401 DN Heerlen
www.belastingdienst.nl

Contactpersoon

Secretaris ODB

ODB@belastingdienst.nl

verslag

Overleg Douane-Bedrijfsleven 30-10-2019

Datum

13-11-2019

Versienummer

0.2

Datum vaststelling

Vastgesteld door

Auteur

Secretaris ODB

Bijlagen

Actiepuntenlijst

Omschrijving	Overleg Douane-Bedrijfsleven
Vergaderdatum	30-10-2019
Vergaderplaats	Rotterdam, Laan op Zuid 45
Aanwezig	Douane, EZK, FIN, TLN-FENEX, Evofenedex, VNC, VNO-NCW, VNTO, Topsector Logistiek

Kopie aan leden ODB

1. Opening en vaststellen agenda

De plaatsvervangend voorzitter opent de vergadering en iedereen wordt welkom geheten. Mede welkom voor de nieuwe secretaris van ODB IT en achtereenvolgende van de huidige secretaris ODB. De vorige secretaris ODB IT heeft een andere functie gekregen en wordt hartelijk bedankt voor zijn inzet voor ODB.

De agenda wordt vastgesteld na volgende wijzigingen:

Toevoeging:

- 2.3 mededeling de Douane over de uitstel van DMS 4.0
- 2.4 mededeling nieuwe directeur afdeling Handhavingsbeleid
- 9.4 Bij Topsector Logistiek: het Jaarverslag 2019 TC&BM
- 12.1 bij rondvraag: vraag koepels m.b.t. over op de beleidswijziging per 1 december 2019 m.b.t. de niet in de Unie gevestigde exporteur

Agendapunt 7 NVWA Domeinoverleg Import: traject met bedrijfsleven ontwikkelingen 2025-2030 wordt vanwege de afwezigheid van NVWA verzet naar de volgende vergadering.

2. Mededelingen

2.1. -/- Beleidsdoorlichting Douane

Douane licht toe dat voor 2020 de beleidsdoorlichting begrotingsartikel Douane over de periode 2012-2018 gepland staat. Op het Douanebeleid is voor het laatst in 2013 een doorlichting uitgevoerd. Daarnaast staat ook de doorlichting dienstverlening Belastingdienst gepland. Het departement is in de lead, Douane is betrokken en levert informatie, maar is volgend De Douane neemt wel deel aan de Begeleidingscommissie. Een beleidsdoorlichting kijkt terug en vat de kennis samen over de doeltreffendheid en doelmatigheid van een heel beleidsterrein. Een doorlichting wordt eens in de 4-7 jaar uitgevoerd en kijkt naar de samenhang tussen verschillende vormen van beleid. Het bevat een aantal standaardvragen, waarbij één standaardvraag is om een 20% besparingsvariant uit te werken. Daarbij is het de bedoeling om vooruitkijkend, inzichtelijk te maken aan welke varianten kan worden gedacht om een significante besparing te realiseren en wat de te verwachten effecten van deze effecten zijn. Het plan van aanpak is in september aan de Kamer aangeboden zal en in de periode januari – december 2020 worden uitgevoerd. Het zal via een aanbesteding door extern onderzoeksbureau worden uitgevoerd. Momenteel wordt gewerkt aan het formuleren van de onderzoeksopdracht. Specifiek voor ODB is het relevant dat de zienswijze van het bedrijfsleven wordt meegenomen in de doorlichting, onder andere door de resultaten uit de Fiscale monitor en het Bewijs van Goede Dienst te betrekken. Het is nu nog niet bekend of het bedrijfsleven nog op een andere wijze wordt betrokken. Dit is afhankelijk van de onderzoeksopzet van het onderzoeksbureau. De ODB-leden hebben geen vragen. Nadere toelichting over beleidsdoorlichting is te vinden in de handreiking op <http://www.rijksbegroting.nl/beleidsevaluaties/evaluaties-en-beleidsdoorlichtingen/handreiking>

2.2. -/- Handhavingsvisie Grensverleggend

Douane geeft aan dat een geactualiseerde versie van Handhavingsvisie Grensverleggend is gepubliceerd op de website van KennisDCLogistiek. Het geeft een overzicht van zaken die in de voorbije jaren gerealiseerd zijn en actueel lopen. Het is een samenvatting van artikelen die eerder in het online douane magazine Douane inZicht zijn gepubliceerd. De koepels kunnen hun achterban inlichten door de linken naar publicaties te delen. Koepels zouden bij de visie Grensverleggend meer willen inzoomen op de blik vanuit het bedrijfsleven en vraagt hoe daar invulling aan te kunnen geven. Douane geeft aan dat Grensverleggend een handhavingsvisie betreft, die ziet op de invulling van activiteiten van handhaving door de Douane. De visie bevat veel in gezamenlijkheid met bedrijfsleven ontwikkelde concepten. Wil het bedrijfsleven

een vanuit de handel beschreven benadering, dat –zo stelt de Douane voor - kan het bedrijfsleven zelf een artikel of whitepaper opstellen, zo nodig met financiering van de topsector logistiek.

2.3. -/- Uitstel DMS 4.0

De voorzitter deelt mee dat de definitieve EU-dataset voor DMS langer op zich laat wachten. Hierdoor is voor douane en bedrijfsleven onmogelijk binnen de gestelde termijn van 1-7-2021 de software aan te passen en te implementeren. De Douane heeft daarom besloten de deadline voor implementatie een te verschuiven naar 1-7-2022. Deze wijziging in tijdspad raakt ook de transitie van GPA/SPA en VENUE naar DMS en de vergunninghouders 'Inschrijving in de administratie van de aangever' voor plaatsing onder de douaneregelingen: Entrepot, Actieve Veredeling en Tijdelijke Invoer. Dit zal intern nader uitgewerkt worden en er volgt afstemming met het bedrijfsleven via de klankbordgroep DMS. Koepels geven aan blij te zijn met het uitstel en geven aan een open discussie te waarderen en zelf ook ideeën voor oplossingen te hebben. Tot slot vragen de koepels op korte termijn en in gezamenlijkheid over het uitstel te communiceren.

Actie

2.4. -/- Nieuwe Directeur Handhavingsbeleid

De voorzitter deelt mee dat een nieuwe directeur Handhavingsbeleid en een plaatsvervangend algemeen directeur Douane benoemd zijn. Naar verwachting zullen zij nog dit jaar in hun nieuwe functies aan de slag gaan.

3. Brexit

Douane geeft aan dat naar aanleiding van het uitstel van de brexit naar 31 januari 2020 de regering het besluit heeft genomen tot het tijdelijk afschalen van de voorbereidingen voor het no-deal brexit scenario. Verder geeft de politieke situatie in het VK nog onzekerheid over de brexit. De oproep aan het bedrijfsleven is en blijft: blijf je voorbereiden op een no-deal Brexit! De douane blijft zich ook hierop voorbereiden. Zo wordt o.a. de huisvesting verder afgerond en zijn op 1-1-2020 de 900 voor de brexit geworven medewerkers taakgericht opgeleid en inzetbaar. Douane gaat verder met het communicatietraject, zo staat in Douane inZicht een artikel over Brexit en zijn er ongeveer 75.000 brieven uitgegaan. Ook is een actie "out-bound" bellen gehouden met in eerste aanleg 2.500 bedrijven waaronder in de agrisector. Gelet op de eerst ervaringen hiermee is het *outbound* bellen verder uitgebreid. Daaruit zijn inzichten gekomen die nuttig zijn voor verdere communicatie. Afsproken is de een analyse hiervan terug komt in ODB actueel van december.

Koepels geven aan positief te zijn over de ondernomen communicatie activiteiten, waarbij een koepel voorstelt om in Douane inZicht een artikel over de no-deal en specifiek dat de douane met het bedrijfsleven blijft meewerken ter voorbereiding op no-deal. Bij het ODB Actueel van 4 december zal brexit gezamenlijk besproken worden. Bedrijfsleven kan daarvoor besprekpunten inbrengen. Actie

4. EZK-Klantreisonderzoek

EZK en Douane lichten het EZK-klantreisonderzoek toe. Het regeldrukbeleid is er op gericht om concrete knelpunten waar ondernemers in bepaalde situaties tegenaan lopen op te lossen. Een van de instrumenten is de life events aanpak. Uit eerder onderzoek bleek dat export en import een terrein was waar veel knelpunten werden ervaren. Vanuit het overheidsprogramma 'Merkbaar betere regelgeving en dienstverlening 2018-2021' is een Life Event 'internationaal zakendoen buiten de Europese Unie' uitgevoerd. In dit onderzoek is voor een aantal sectoren door middel van een klantreis onderzocht wat ondernemers bij hun internationale handel ervaren en waar overheid en bedrijfsleven zich kunnen verbeteren. Het is gezien vanuit de blik van de exporteur of importeur en niet vanuit de logistieke dienstverleners. Het Life Event is geïnitieerd door EZK en

uitgevoerd door SIRA Consulting. Naast de Douane hebben de NVWA KCB, COKZ, KvK, RVO, MKB Nederland en de Ministeries van EZK, LNV en BZ geparticipeerd. Bij het onderzoek is de wetgeving in derde landen niet betrokken en stopt hierdoor dus bij de grens. De Douane herkent diverse punten maar het onderzoek geeft ook een paar nieuwe inzichten, zoals bijvoorbeeld het omgaan met noodprocedure en met betrekking tot de inrichting van één import/exportloket. De klantreis leidt tot een aantal suggesties en aanbevelingen voor overheid en bedrijfsleven om het internationaal zakendoen te vereenvoudigen. Douane heeft ingestemd met de aanbevelingen en zal ze oppakken, zodra daartoe wordt verzocht door Min EZK. Voor een aantal acties is douane actiehouders. EZK rapporteert naar Kamer via de voortgangsbrief Regeldruk. Vervolgens worden de acties in regiegroepen nader uitgewerkt en het relevante bedrijfsleven wordt hierbij betrokken. Het rapport is openbaar en wordt samen met presentatie met ODB-leden gedeeld.

5. Strategische Ontwikkelagenda

Douane geeft aan aan een nieuwe strategie douane te werken. Hiervoor worden o.m. tafelgesprekken gehouden met stakeholders, waaronder met het bedrijfsleven en de andere handhavingdiensten. Een aandachtspunt daarbij is hoe deze strategie zich verhoudt tot de Strategische Ontwikkelagenda Douane bedrijfsleven. De Strategische Ontwikkelagenda heeft een hoge ambitie, waarbij enkele focuspunten in de strategie douane terug zullen kunnen komen. Maar dit strategietraject mag niet de gehele ontwikkelagenda van het bedrijfsleven opschorten. Daarom is afgesproken dat de koepels op korte termijn de actiepunten voor 2020 aan zullen geven om ze dan gezamenlijk op te pakken.

Actie

Bij de tafelgesprekken met de koepels is geconcludeerd dat de huidige structuur van het ODB nog valide is. De koepels geven aan de tafelgesprekken een goed initiatief te vinden, blij te zijn met de openheid en transparantie en dat ze zeker herhaald mogen worden. Daarbij wordt benadrukt te blijven investeren in het gezamenlijk optrekken, bijvoorbeeld in Brussel. Douane is daar mee eens en zoekt daarbij de gezamenlijke thema's, zoals bijvoorbeeld een thema met de I&W over *Single Window* en de komst van ICS2.0, wat onder ODB IT geplaatst zou kunnen worden. De koepels geven aan daarbij ook te willen komen tot een gezamenlijke visie. Hierop wordt besloten om begin 2020 een bijeenkomst te plannen om de thema's te bepalen en te kijken welke spelers, ook andere dan ODB-leden, daarbij aangesloten zouden moeten worden. Actie

6. Proces comprehensive review van de Revised Kyoto Convention

DGFZ geeft aan de hand van de bij de agendastukken gevoegde memo en de brochure een korte toelichting op het proces van de review van de *Revised Kyoto convention*. Stakeholders, zoals het bedrijfsleven en de handhavingdiensten douane-NVWA-ILT, krijgen nu een kans om invloed uit te oefenen. De review ziet op de douaneprocedures in derde landen en sluit daarmee aan op het onder agendapunt 4 besproken EZK klantreis-onderzoek. Het reviewproces loopt al 2 jaar waarbij het streven is om in 2021 een nieuw verdrag te hebben. Momenteel liggen zo'n 160 voorstellen voor, waaronder uit Nederland van de wetenschap en het bedrijfsleven. Het is nog tot eind 2019 mogelijk om input te leveren. Een aanrader is om bij de vergaderingen bij de WDO in Brussel aanwezig te zijn. Hiervoor kan iedereen zich aanmelden en dat hoeft niet via een vertegenwoordiging. Doordat de VS twijfels hebben over de huidige werkwijze kunnen het genoemde tijdspad en de deadlines gaan schuiven; daarover zal in de loop van november meer duidelijkheid ontstaan.

7. NVWA Domeinoverleg Import: traject met bedrijfsleven ontwikkelingen 2025-2030

Dit agendapunt is verzet naar de volgende vergadering. Actie

8. Terugkoppeling uit de werkgroepen ODB

Aangezien de ODB-leden zelf zijn betrokken bij de werkgroepen en de verslagen binnen het ODB gedeeld worden, wordt voorgesteld een terugkoppeling van de werkgroepen in het ODB te laten vervallen. ODB gaat ermee akkoord voortaan alleen vraagpunten uit de werkgroepen voor het ODB te agenderen.

9. Topsector Logistiek

De voorzitter van TC&BM geeft aan dat binnen Topsector Logistiek milieu nu een thema van aandacht is.

9.1 -/- Meerjarenprogramma Topsector Logistiek 2020-2023

Aangezien het meerjarenprogramma nog niet geheel is uitgekristalliseerd wordt de aangekondigde presentatie verzet naar het ODB van 11 maart 2020. Ter kennismaking is de "*Gezamenlijke ambitie, Logistiek en goederenvervoer in 2050: concurrerend, duurzaam en veilig*" van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Topsector Logistiek en de Logistieke Alliantie met ODB gedeeld.

9.2 -/- Opleidingen

De start van de nieuwe masteropleiding is uitgesteld naar februari 2020 aangezien het aantal aanmeldingen achterbleef. De deelname van het Nederlandse bedrijfsleven is bijzonder laag. In november staat een voorlichting via een webinar over de master gepland. Verder is het voornemen dat de bachelor opleiding in september 2020 met een nieuwe lichting start. Bedrijfsleven vraagt om informatie hierover, wanneer starten voorlichtingen? Het bedrijfsleven wordt gevraagd hun achterban te informeren over de opleidingen en via aanmeldingen in de kennis binnen het bedrijfsleven te investeren. De koepels geven daarop aan dat bedrijven worstelen met de investering in kennis in relatie tot de actuele drukte in bedrijven.

Medegedeeld wordt dat de Erasmus universiteit onderzoekt of (delen van) de *MSc Customs & Supply chain Compliance* opleiding, nu een executive (deeltijd) master, al dan niet ten dele in het reguliere onderwijsbestel opgenomen kan worden. Een hoogleraar die recent is overgegaan van de TU Eindhoven naar de Erasmus Universiteit, wordt met onderzoek hiernaar belast.

9.3 -/- Evenement wetenschappelijke onderzoeken

Een aantal wetenschappelijke onderzoeken onder ISCOM (*Innovation in Supply Chain Compliance*, de lange termijn onderzoekslijn van TCBM) is afgerond en enkele starten binnenkort. Deze onderzoeken worden gepresenteerd bij een evenement op 27 november 2019 in het Belasting en Douane museum te Rotterdam. De agenda is bij de stukken bijgevoegd. Zo wordt ook zichtbaarheid gegeven aan de samenwerking van Douane, Bedrijfsleven en Wetenschap. Leden van het ODB zijn hier ook van harte welkom en kunnen zich tot 20 november bij de Douane aanmelden. Koepels geven aan de wetenschappelijke onderzoeken ook als een startpunt en basis voor besprekpunten in Brussel te zien.

9.4 -/- Jaarverslag 2019 TC&BM

Het jaarverslag 2019 van het Kernteam Trade Compliance & Border Management wordt aan het ODB, die stuurgroep is voor de actielijn TC&BM, aangeboden. De ODB-leden hebben geen op- of aanmerkingen.

10. Procedure openbaar maken ODB-verslagen

Het ODB gaat akkoord met de voorgestelde procedure voor het openbaar maken van ODB-verslagen. Het streven daarbij is de conceptagenda een week voorafgaand aan vergadering te publiceren en het conceptverslag met agendastukken vier weken na de vergadering. De procedure zal in het ODB protocol worden opgenomen. Actie

11. Verslag overleg 26 juni 2019, actiepunten

Het verslag wordt goedgekeurd en de actiepuntenlijst wordt bijgewerkt.

12. Rondvraag en Sluiting

12.1 -/- Beleidswijziging niet in Unie gevestigde exporteur

De koepels hebben de aankondiging van de beleidswijziging dat per 1 december 2019 een niet in de Unie gevestigde exporteur niet meer in vak 2 als exporteur op de uitvoeraangifte mag zijn vermeld, naar hun achterban gecommuniceerd. Daarop is zijn van logistieke dienstverleners veel bezorgde reacties ontvangen. Men is van mening dat hierdoor aanvullende bijzondere verplichtingen komen met civielrechtelijke consequenties voor hun verantwoordelijkheden, onder andere met betrekking tot de *Dual-Use* Verordening. Daarbij zijn bedrijfsmatige aanpassingen nodig wat tijd vergt. Hierom vragen de koepels om uitstel voor de duur van 1 jaar. Aangezien de ingangsdatum van de beleidswijziging al over 4 weken wordt de Douane gevraagd om op korte termijn uitsluitel te geven over een uitstel. De koepels zullen op korte termijn de nadere onderbouwing aan de Douane voorleggen. Douane zegt toe op basis van de ontvangen onderbouwing op korte termijn uitsluitel te geven. Tot slot vragen de koepels om eenduidige communicatie. Actie

De voorzitter sluit de vergadering.

Het volgende overleg ODB Algemeen vindt plaats op woensdag 11 maart 2020. Agendapunten hiervoor kunnen tot uiterlijk 19 februari worden ingediend.

Bijlage 1 Actiepuntenlijst 30-10-2019

Vergadering	Agp	Onderwerp	Wie	Wanneer
2019-04-03	5	Openbaarheid ODB-verslagen. Procedure uitwerken en inrichten.	Allen	Q4 2019
2019-04-03	5	Openbaarheid ODB-verslagen. Procedure opnemen in ODB-protocol.	Secretaris	Q4 2019
2019-06-26	9	Presentatie geven over Meerjarenprogramma Topsector Logistiek 2020-2023.	TSL	Op agenda overleg 11-3-2020 plaatsen
2019-10-30	2.3	Gezamenlijk communiceren over uitstel DMS 4.0.	Douane en koepels	z.s.m.
2019-10-30	5	Strategische Ontwikkelagenda. Actiepunten voor 2020 aangeven.	Koepels	Q4 2019
2019-10-30	5	Strategische Ontwikkelagenda. Bijeenkomst met koepels plannen over samenloop met strategische agenda Douane.	Douane	Q1 2020
2019-10-30	7	NVWA Domeinoverleg Import: toelichting traject met bedrijfsleven ontwikkelingen 2025-2030.	NVWA	Op agenda overleg 11-3-2020 plaatsen
2019-10-30	12.1	Beleidswijziging niet in Unie gevestigde exporteur. Beslissen over uitstel ingangsdatum en dan op korte termijn erover communiceren.	Douane	z.s.m.